

Liberal Alliances IT-udspil

Mod til disruption
i det offentlige

Danmark har brug for en ny IT-politik, som åbner dørene for *disruption* og sikrer danskernes retssikkerhed

Informationsteknologien (IT) er i dag en integreret del af danskernes hverdag. IT-området har stået for en fascinerende udvikling de seneste 20 år. I løbet af 1990'erne blev vi som forbrugere præsenteret for internettets og mobiltelefoners mange muligheder og fordele. Siden da har denne udviklingen givet os bredbånd, smartphones, videoopkald, streaming-tjenester, GPS'er, søgetjenester og sociale medier, tablets etc. Helt nye forretningsmodeller er skabt med grobund i ny og innovativ IT, og helt almindelig adfærd efterlader mange værdifulde dataspor. Denne udvikling synes kun at tage til, hvilket nødvendiggør en tidssvarende politik på IT-området.

Med dette udspil præsenterer Liberal Alliance en IT-politik, der skal være til gavn for det danske samfund som helhed. Liberal Alliance ønsker at imødekomme den teknologiske udvikling ved at udforme nogle principper, som fremtidens IT-politik bør følge. Borgere og erhvervsliv skal i højere grad medtages, når det offentlige udvikler IT-strategier, så der sikres de bedste vilkår for samfundet som overhovedet muligt.

Men denne IT-udvikling kræver også, at man står fast på borgernes retssikkerhed. Jo mere vi bliver forbundet med internettet personligt eller på vores arbejdsplads, desto flere dataspor efterlades der. Liberal Alliance mener derfor, at man er nødsaget til at skelne klart mellem hvilke data der bør være offentligt tilgængeligt, og hvilke der er og forbliver personlige. Det er efter vores opfattelse et politisk ansvar at sikre borgernes retssikkerhed i en digitaliseret verden. I Liberal Alliances optik krænker den bebudede genindførelse af sessionslogging privatlivet og påfører i øvrigt erhvervslivet økonomiske bebyrdelser i milliard-klassen. I stedet bør det offentlige selv leve op til en rimelig standard, når det handler om datasikkerhed ved brugen af borgernes data.

Forudsætningerne for den digitale infrastruktur i hele Danmark samtidig genovervejes. Dette kræver bl.a. forhandlinger om et nyt teleforlig. Det gældende teleforlig er i dag fra 1999 og er, efter Liberal Alliances opfattelse, ikke tidssvarende nok for at sikre en fortsat markedsdrevet og teknologi-neutral politik.

Dernæst er det Liberal Alliances ønske, at der opsættes nogle principielle retningslinjer for det offentlige, når der skal udvikles eller købes ind af IT-systemer. Det giver simpelthen ikke mening, at staten påtager sig en opgave de ikke selv har kompetencer til at udføre. Det giver heller ikke mening at udvikle IT-systemer fra det offentliges side på områder, der allerede klares upåklageligt på markedet af private aktører. Vi skal som lovgivere tænke i digitaliseringsparat lovgivning og som myndigheder agere som kompetente indkøbere, der bringer leverandørernes kompetencer i spil gennem brug af de nye udbudsregler.

Endeligt skal vi turde lade den offentlige sektor *disrupte*. Vi skal ikke være bange for, at lade den offentlige sektor blive inspireret af nye forretningsmodeller, som disruption i denne tid påfører store dele af den private sektor. Hvis den offentlige sektor på samme måde bød de mange nye teknologier velkommen, vil dette uudnyttede potentiale kunne forbedre den borgernære velfærd markant.

Stærkere koordinering mellem den offentlig sektor og private virksomheder

Der er et stort behov for at nytænke rammerne for at imødekomme den nye digitale virkelighed. Dette sætter nye krav til en stærkere koordinering mellem den private og offentlige sektor. Allerede i dag er den private sektor tilknyttet en lang række offentlige systemer, der fungerer som kritisk infrastruktur for private virksomheder. Derfor er tiden inde til at sætte fokus på dette samspil samt drøfte hvilken videre rolle lovgivning bør have. IT-politik mellem offentlige og private aktører bør derfor generelt forholde sig til følgende områder:

- Bedre offentlige IT-løsninger for private virksomheder
- Retningslinjer for håndtering af Big Data
- Øget IT-sikkerhed af og bedre håndtering af borgernes data
- Digitaliseringsparat lovgivning

I maj 2016 fremlagde Digitaliseringsstyrelsen den nye fællesoffentlige digitaliseringsstrategi for 2016-2020. Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi har til formål at sætte nye ambitiøse målsætninger for digitalisering i den offentlige sektor. Der er fortsat et stort effektiviseringspotentiale ved at forbedre IT-løsningerne i den offentlige sektor. Men da den offentlige sektor agerer bindeled mellem det staten, borgerne og de mange private virksomheder, retter digitaliseringsstrategien også fokusset på at forbedre dette samspil. Det er Liberal Alliances ambition, at holde Digitaliseringsstyrelsen op på målet om at forbedrede omkostningsfrie og brugervenlige offentlige IT-løsninger. Disse løsninger skal være i stand til aflaste borgere og private virksomheder - en aflastning som i sidste ende vil understøtte produktivitet og vækst i virksomhederne.

Bedre offentlige IT-løsninger for private virksomheder

Hvis man sammenligner Danmark med andre lande, er vi langt fremme når det gælder brug af IT i den offentlige og private sektor. F.eks. benytter vi i dag NemID som digital autentifikation på offentlige hjemmesider og hos private virksomheder. Vi modtager post gennem Digital Post og e-Boks, via virk.dk tilknyttes virksomheder et sammenhængende system til det offentlige, ligesom vi alle via cpr-nummeret er tilknyttet skat.dk. Men der er stadig brug for en videreudbygning af denne styrkeposition, så den offentlige sektor er i stand til at yde en fleksibel og effektiv service – tilgængelig for virksomheder såvel som borgere. Vi bliver nødt til at forholde os kritisk til, om man kan nedbringe antallet af platforme for at undgå unødigt forvirring og øge brugervenligheden. F.eks. forekommer det besynderligt, at den samme digitale post modtages gennem tjenesterne Digital Post og e-Boks ligesom udviklingen af internetportalen virk.dk bør færdiggøres, så alle indgangene for virksomhederne bliver samlet ét sted. Mere enkle IT-løsninger skal gøre det mindre besværligt at drive virksomhed i Danmark. F.eks. skal man bruge flere forskellige NemID-nøglekort, hvis man driver mere end én enkelt virksomhed. Det skal kunne gøres lettere. I bestræbelsen på en bedre offentlig-privat samarbejde foreslår Liberal Alliance derfor, at der nedsættes et permanent samarbejdsforum mellem den offentlige og private sektor i Digitaliseringsstyrelsen.

Det stigende antal af digitale snitflader og mængden af Big Data kræver, at samfundet i fællesskab finder på nye langsigtede initiativer. Dette samarbejdsforum bør ligeledes få indflydelse på den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, som netop tilrettelægger de centrale strategier for at sikre et digitalt Danmark. Gode velfungerende offentlige løsninger rettet mod

private virksomheder er med til at drive dansk erhvervslivs digitalisering og dermed styrke dets konkurrenceevne. IT-løsninger mellem den offentlige og den private sektor bør – som udgangspunkt – blive udviklet på den private sektors præmisser, da det er virksomhederne, som i sidste er grundlag for velstand og velfærd i landet.

Retningslinjer for adgang til og brug af Big Data

Den tiltagende udvikling inden for digitalisering, som samfundet i disse år udsættes for, stiller nogle nye krav. Dette gælder ikke mindst inden for gældende lovgivning men også inden for den opfattelse man hidtil har haft til digitalisering og innovative IT-løsninger. Men et digitalt samfund kræver også en generel holdningsændring til spørgsmålet omkring data – både inden for den offentlige og private sektor.

Inden for den offentlige sektor rejses spørgsmålet, hvem der egentlig ejer offentlige data og hvem den bør være tilgængelig for? Sammenlignet med udlandet er Danmark i dag langt fremme i forhold til den danske offentlige sektors datagrundlag, som er til rådighed for den private sektor. En fordel som et folkeregisteradresser er et godt eksempel på, hvordan offentlige data, formidlet via den offentlige sektor, kommer den private sektor til gode. Spørgsmålet om tilgængeligheden af offentlige data er en afvejning, som til hver en tid beror på, at man på den ene side respekterer borgernes grundlæggende rettigheder og en skarp skelnen mellem hvilke data der bør være tilgængelig for offentligheden og hvilke der bør forblive privat. På den anden side bør det ikke være sådan, at en for restriktiv holdning svækker f.eks. det brede forskningsområde, som er afhængig af stærk og troværdig empiri. Ud fra denne afvejning er Liberal Alliance af den opfattelse, at den offentlige og private sektor bør have mulighed for indbyrdes at få adgang til borgernes personlige data. Derudover bør den offentlige sektor gøre mere eksplicit offentlig data mere tilgængeligt for erhvervslivet og borgerne, så man lettere kan få et overblik over hvad det offentlige egentlig ligger inde med af brugbare informationer. Det er naturligvis en forudsætning, at borgernes data til hver en tid er fuldt ud anonymiseret under denne vidensdeling mellem sektorerne.

Dette forbedrede samspil vedrørende tilgængeligheden af data mellem den offentlige sektor, erhvervslivet og borgerne, skal også ses i lyset af den udvikling mod Big Data, som vil revolutionere store dele af samfundet. Der er rigtig store potentialer i brugen af Big Data, som bredt dækker over at indsamle, opbevare, analysere og fortolke store mængder af data til et bestemt formål. Men i forlængelse af denne udvikling, er der også brug for en diskussion af, hvordan Big Data kan gøre størst nytte for både det offentlige, erhvervslivet og borgerne. Data er fremtidens valuta i en globaliseret og kommerciel verden. Den eksponentielle udvikling i digital teknologi udfordrer den nuværende regulering. Derfor er der brug for nogle principper, så lovgivningen ikke konstant er et "skridt bagved" den tiltagende udvikling.

Øget IT-sikkerhed af og bedre håndtering af borgeres data

I takt med at hverdagen som helhed bliver mere og mere digital, kræver det et øget fokus på hvordan man sikrer, at data ikke kommer i de forkerte personers besiddelse. Det er ekstremt krænkende, når borgere eksempelvis bliver udsat for identitetstyveri og får deres digitale liv blotlagt til fremmede med ondsindede hensigter. Dette kræver frem for alt en holdningsændring blandt de danske borgere, som hver dag benytter sig af IT og ikke mindst et stærkere samarbejde mellem den offentlige og private sektor. Et sådan fokus er nødvendigt for at imødekomme de mange internationale cyber- og informationstrusler. Vi skal alle som borgere blive bedre til at "færdes digitalt", så vi ikke gør os selv mere sårbare end højst nødvendigt samtidig med, at vi

sætter krav til de mange forskellige sektorer vi befinder os i – offentlige såvel som private. Hvis man ikke opretholder et nødvendigt højt sikkerhedsniveau, vil det i værste tilfælde kunne true virksomheders eksistensberettigelse og generelt beskadige samfundets digitale omstilling. Det gælder om at finde den rette balance mellem beskyttelse og den nyttige brug af data.

I 2014 lancerede den daværende regering en strategi for netop cyber- og informationssikkerhed, som indebar mange gode initiativer. *National Strategi for cyber- og informationssikkerhed – øget professionalisering og mere viden* beskæftiger sig hovedsageligt med sikkerhed, der umiddelbart er beslægtet med den offentlige sektor og inddrager ikke erhvervslivet i tilstrækkelig høj nok grad. Liberal Alliance mener derfor, at den offentlige sektor, repræsentanter fra erhvervslivet og politikerne bør gå sammen og udarbejde en koordineret plan for at beskytte sig fra udefrakommende trusler. Et første skridt i denne retning bør være, at det offentlige lever fuldt op til sikkerhedsstandard *ISO 27001*. Sådan som det er i dag, bliver der kun udført nøje kontrol i staten, når det gælder overholdelse af denne sikkerhedsstandard, mens regioner og kommuner slipper. Dette vil kræve en opstilling af sikkerhedsmæssige kontrolmål og et øget offentligt tilsyn ift. at sikre, at kontrollerne efterleves.

Foruden den nationale indsats er der også brug for en overnational indsats, når det gælder om at sikre danske borgers digitale sikkerhed. Derfor byder Liberal Alliance *Den generelle forordning om databeskyttelse (persondataforordningen)* fra EU velkommen, som forventes at blive ratificeret i løbet af 2016. Persondataforordningen har til hensigt øge beskyttelsen af EU-borgers personfølsomme oplysninger. Dette skal hovedsageligt ske ved at pålægge virksomheder øgede forpligtelser, når de håndterer personfølsomme data. Som noget nyt gælder de forpligtelser også virksomhedens eventuelle cloud-tjeneste, som virksomheden måtte benytte sig af. Derudover indfører Persondataforordningen et håndfast krav om, at offentlige myndigheder og større virksomheder skal have en *Data Protection Officer*, der er ansvarlig for beskyttelse af persondata i organisationen. Kravet gælder ikke for små og mellemstore virksomheder, medmindre behandling af persondata er en del af deres kerneforretning. Det er for Liberal Alliance vigtigt, at offentlige myndigheder underlægges en tilsvarende grundig kontrol, som de mange virksomheder vil blive udsat for. Det giver ikke mening, at man skærper sikkerheden af personfølsomme data i virksomheder, hvis kravene ikke bliver fulgt tilfredsstillende i kommuner, regioner og centraladministrationen. Derfor bør man også indføre bødekraft til offentlige myndigheder, hvis brud på reglerne måtte forekomme. For den enkelte borger er et brud på sikkerheden ift. ens personlige data lige alvorlig uanset om dette sker i offentligt eller privat regi. Dette bør afspejles i lovgivningen.

Endeligt vil indførelsen af forordningen udvide retten for EU-borgere til at fjerne digitale spor og blive "glemt". Det vil sige, at forbrugere kan kræve at få ændret personlige oplysninger, der er ukorrekte samt at få fjernet irrelevant og forældet information. Lukker man eksempelvis en profil på Facebook, så kan man efterfølgende kræve, at virksomheden stopper med at bruge ens personlige data til markedsføring. Alt i alt indeholder Persondataforordningen nogle stærke initiativer, som vil styrke EU-borgers retssikkerhed mod den digitale fremtid. Digital grænseoverskridende kriminalitet bekæmpes bedst i et stærk EU-samarbejde.

Digitaliseringsorienteret lovgivning

Når Folketinget i dag vedtager lovgivning, sker det på baggrund af en vurdering af en lang række forhold. I hvert enkelt lovforslag – uanset om det handler om erhvervspolitik eller kernevelværd –

bliver der taget højde for økonomiske og administrative konsekvenser ved det pågældende lovforslag. Men fremover bør man også tage IT-aspektet med i overvejelserne, når Folketinget udformer lovgivning. I dag tager man ikke tilstrækkelig højde for de mange muligheder digitalisering kan tilvejebringe. Det er for Liberal Alliance centralt, at velfærdsstaten skal reformeres for at den kan fremtidssikres. Derfor foreslår Liberal Alliance, at nye lovforslag og central eksisterende lovgivning udsættes for et kritisk servicetjek ift. at vurdere, om lovgivningen i tilstrækkelig grad understøtter den digitaliserede verden. Jo flere objektive kriterier vi kan opsætte, der muliggør automatisering af eksempelvis sagsbehandling, desto færre ressourcer vil gå til administration, der i dag tynger adskillige sagsgange inden for den offentlige sektor. Eksisterende lovgivning bør ligeledes blive udsat for et digitaliseringstjek. Der kan være krav eller bestemmelser, der umuliggør en fuld udnyttelse af digitaliseringens potentiale. Tiden er simpelthen kommet til, at man i langt højere grad skal inddrage digitalisering for at kunne lette adskillige sagsgange og udføre de mange velfærdsopgaver og nemmere, smartere og bedre.

I forlængelse af denne forståelse for digitaliseringens betydning for ny lovgivning, bør ressortfordelingen i embedsværket også bestræbe sig på at gøre overgangen så smidig som muligt. Derfor mener Liberal Alliance, at de til enhver tid siddende ressortministre skal bestræbe sig på at sammensætte de forskelligheder ministerier på den mest hensigtsfulde måde, så statens digitale kompetencer ikke lider under unødvendig overlast. I dag er det brede IT-område på mange måder ganske fragmenteret i embedsværket. Eksempelvis administreres telefoni og internet under Erhvervs- og Vækstministeriet, Digitaliseringsstyrelsen og Statens IT-Projektråd ligger under Finansministeriet, Datatilsynet og Cyber Crime Center ligger under Justitsministeriet og Center for Cybersikkerhed hører under Forsvarets Efterretningstjeneste i Forsvarsministeriet. Det Liberal Alliances opfattelse, at dette bør indrettes bedre, hvis vi vil nå det fornødne samspil mellem lovgivere og embedsværk. Derfor bør man forsøge at samle det politiske ansvar færre steder, end tilfældet er i dag.

Retten til privatliv - nej til ulovlig overvågning

Det står for Liberal Alliance helt centralt, at danskernes grundlovssikrede rettigheder til hver en tid respekteres. Ytringsfrihed, retten til privatlivets fred og boligens ukrænkelighed er blandt de rettigheder vores liberale demokrati bygger på. Overvågning af borgere har de seneste 15 år været stigende i takt med den tiltagende terrortrussel fra fundamentalistiske kræfter. Dette arbejde varetages i dag af de danske efterretningstjenester – et arbejde der er vigtigt for at sikre Danmark mod ondsindede handlinger.

Men selvom denne trussel er en realitet, må vi ikke gå på kompromis med vores grundlovssikrede rettigheder. Justitsministeren bebudede januar 2015 at ville genindføre den såkaldte sessionslogging, som har til hensigt at logge et udsnit af alle borgeres data systematisk. Masseovervågning af borgere som ikke er mistænkt for noget kriminelt, hører simpelthen ikke hjemme i et samfund som vores. Digital overvågning er fysisk usynlig, og opleves derfor ikke så grænseoverskridende, men overføres sessionslogging til den fysiske verden ville det tilsvare, at vi alle har en agent gående et halvt skridt efter os, og at vedkommende noterede alle vores handlinger. Derudover ville en sådan sessionslogging medføre en ekstra-regning til IT-erhvervslivet på omkring 1 mia. kr. En sådan bebyrdelse af erhvervslivet er både uhensigtsmæssig og unfair. En sådan bebyrdelse vil tilmed hæmme vigtige investeringer fra IT-erhvervslivets side, der kun vil gå ud over udviklingen af den digitale infrastruktur, som dertil vil ramme mange danskere i form af højere priser på internet og dårligere dækning.

I marts 2015 meddelte justitsminister Søren Pind imidlertid, at genindførelsen af sessionslogging vil blive udskudt på ubestemt tid pga. de negative økonomiske konsekvenser for IT-erhvervslivet. Fra Liberal Alliances side sætter vi pris på, at ministeren ændrer mening, når det bliver klart, at ekstra bebyrdelser for erhvervslivet er en realitet. Liberal Alliance håber nu, at ministeren vil forholde sig seriøst til de principielle kritikpoint i forhold til retten til privatliv, og derpå beslutte sig for at droppe ønsket om en eller anden form for masseovervågning endeligt. Liberal Alliance ønsker naturligvis at stille de rigtige værktøjer til rådighed for PET og FE for at komme terrortruslen til livs. Det må bare ikke ske på bekostning af borgernes retssikkerhed. Sessionslogging er kun et skridt i den forkerte retning, som i værste fald bliver en glidebane for endnu mere grundlovsstridig lovgivning.

En fremtidssikring af den digitale infrastruktur kræver et nyt telefonforlig

I takt med at det danske samfund er blevet mere og mere digitaliseret har selve udbredelsen af adgangen til internet været en afgørende hjørnesten. Uden en tilstrækkelig dækning af bredbånd ville samfundet som helhed ikke kunnet have nydt godt af de mange digitale fordele. Dette gælder både den fysiske dækning med bredbånd i landet, samt den maksimalhastighed den pågældende forbindelse måtte have. Udviklingen er gået fra bredbånd gennem de traditionelle kobberkabler, til det lynhurtige fiberinternet og til sidst mobilt internet gennem 3G/4G. Men denne infrastruktur er ikke kommet ud af ingenting. Hvert år har det private IT-erhvervsliv investeret i omegnen af 6. mia. årligt i den digitale infrastruktur. Siden 1990'erne har investeringerne samlet været over 100 mia. kr. fra den private sektors side. Disse private investeringer er helt essentielle for at få hurtigere og billigere internet i hele Danmark. Det private marked har været drivkraften bag udbredelsen af internet. Udbredelsen har i høj grad beroet på det gældende telefonforlig fra 1999. Aftaleteksten fra telefonforliget har sikret en markedsdrevet og teknikneutral udvikling, hvilket har skabt trykke rammevilkår for IT-erhvervet. Desværre har der gentagende gange været eksempler på, at det offentlige har blandet sig og investeret i bredbånds-projekter kommunalt. Dette har brudt de stålfaste principper fra det eksisterende telefonforlig og været med til at skabe en usikkerhed blandt de private virksomheder, som investerer i denne infrastruktur, der gavner hele landet.

Liberal Alliance ønsker derfor at forny det eksisterende telefonforlig. Foruden grundprincipperne omkring en markedsdrevet og teknologineutral udvikling er der selvsagt sket rigtig meget på den teknologiske front siden 1999. Udviklingen er siden 1999 gået fra at være domineret af udbredelsen af mobiltelefoni til at handle om bredere digitale muligheder. Klima, energi- og forsyningsministeren bør derfor indse, at det er på tide at genåbne forligskredsen for at forhandle et nyt telefonforlig. Den digitale infrastruktur er en af de vigtigste forsyningsområder i Danmark. Uden de nødvendige investeringer fra IT-erhvervslivet vil den digitale infrastruktur gå i stå – investeringer som staten hverken har råd til eller interesse i selv at stå for.

Nye udbudsregler skal lægge statslige IT-projekter endeligt i graven

1. januar 2016 trådte den nye danske udbudslov i kraft. Loven har haft til hensigt at forbedre de eksisterende ler. Den nye udbudslov øger adgangen til fleksible udbudsformer, så der bliver bedre mulighed for dialog mellem kunden og de virksomheder, som overveje at byde ind på opgaven. Dette vil nedbringe omkostningerne og skabe en skarpere konkurrence, da virksomhederne kan optimere deres tilbud og tilmed skabe bedre og mere præcise resultater for staten.

I Liberal Alliances optik er der ingen gode argumenter for, at IT-systemer på egen hånd bliver udviklet af staten selv. Liberal Alliance ønsker generelt, at statens mange opgaver løses i et så tæt samarbejde med det private erhvervsliv som overhovedet muligt. Med de nye gældende udbudsregler er der simpelthen ikke nogen undskyldning for at udvikle et avanceret IT-system af centraladministrationen selv. De nye regler muliggør et bedre og mere præcist arbejde med de private aktører, hvilket styrker det endelige produkt som resultat.

Når det gælder om statsdrevet IT-projekter, er det altafgørende, at projekterne ikke bliver kolosser af rigide kravspecifikationer med femårige slutmål. De bør i stedet brydes ned i delmål, der giver projektlederne mulighed for at evaluere og blive klogere undervejs i tæt dialog med leverandøren. Man kan som skrækeksempel fremhæve Skats kuldsejlede inddrivningssystem EFI. Det nye IT-inddrivelsessystem skulle samle al inddrivelse af offentlig gæld. EFI-systemet har været forsinket ad flere omgange de seneste 10 år og problemerne med EFI fortsatte efter idriftsættelsen i 2013. En rapport fra 2015 viste, at inddrivelse gennem systemet skete ulovligt og derfor blev den automatiserede inddrivelse via EFI suspenderet i efteråret 2015. Systemet har været så fejlbehæftet, at der ikke er nogen anden mulighed politisk og fagligt end at lukke det ned. I 2015 regnede ministeriet med, at lukningen ville koste op mod 100 millioner kr. Nu forventer ministeriet, at prisen bliver fordoblet. Derudover har Skatteministeriet fået bevilget 275 millioner kroner ekstra til at lukke EFI ned og udvikle nye IT-systemer, der kan køre indtil den permanente afløser for EFI er klar. Dermed kan den samlede regning for at lægge EFI i graven og udvikle midlertidige erstatningssystemer ende på op mod 475 millioner kroner. EFI er derfor et eksempel på, at man forsøger at omsætte en voldsomt kompleks og ikke-digitaliseringsparat lovgivning til et IT-system. IT-systemet har fra begyndelsen fået defineret en række krav med nærmest uoverstigelig kompleksitet. Der er derfor stort behov for, at projekterne virkelighedstestes så tidligt som muligt, så man ikke langt inde i forløbet må erkende, at man har defineret et projekt, der ikke lader sig realisere.

I Liberal Alliance ønsker vi at forbyde staten at udvikle IT-projekter på egen hånd. Skats udmelding om, at man vil egen-udvikle mere, er en ekstrem farlig vej at gå. Staten har hverken de nødvendige kompetencer, der skal til at udvikle omfattende IT-systemer ligesom det ikke giver mening at påtage sig opgaver, der ellers ville kunne være klareret bedre og billigere via det private marked. Staten skal ikke egen-udvikle, men i højere grad bruge de nye udbudsregler til at købe klogt og innovativt ind på det private marked.

Vi skal turde at lade den offentlige sektor disrupte

Disruption udfordrer i dag eksisterende brancher med nye innovative løsninger. Uber udfordrer taxa-branchen, GoMore udfordrer transportsektoren og Spotify har på fået millioner af forbrugere verden over til at lytte til musik via abonnementer i stedet for decideret ejerskab. Disse eksempler er bare få ud af mange, som har udfordret måden at drive virksomhed på inden for stærkt etablerede brancher. Det er i høj grad innovativ teknologi, der tilvejebringer disse nye muligheder. Det er derfor tydeligt, at tingene går hurtigt i blandt private virksomheder i en globaliseret verden. I Liberal Alliance ser vi med begejstring på innovation og nye forretningsmodeller, og den politiske imødegåelse må aldrig være at insistere på at regulere nye brancher og forretningsmodeller ned i gamle kasser.

Den teknologiske innovation bør også finde sin vej ind i det danske velfærdssystem. I Danmark har den offentlige sektor monopollignende status på en lang række serviceydelser. På trods af at vi har en af verdens største offentlige sektorer, er det tydeligt, at en lang række service ikke leverer en tilstrækkelig kvalitet. Igen og igen hører man, at regioner og kommuner har svært ved at levere en service i det omfang og den høje kvalitet, der efterspørges.

Der er derfor brug for, at vi lader den offentlige sektor *disrupte* ligesom det har været tilfældet i den private. I samspil med den private sektor og fremtidens teknologiske muligheder ligger et utal af muligheder, som vil kunne hæve servicen og nedsætte omkostningerne i den offentlige sektor. Det kunne f.eks. være inden for undervisningssektoren, børnepasning eller ældrepleje, at nye innovative løsninger vil kunne aflaste en bureaukratisk offentlig sektor med smarte innovative løsninger. Forestil dig hvis man som privat person havde muligheden og ønsket om at sætte sin arbejdskraft til rådighed; hvis det eksempelvis fandtes en ældrepleje-app ville man kunne arbejde som hjemmehjælper, hvor den ældre og arbejdstager fleksibelt kan planlægge arbejdsopgaver og arbejdstid – til fordel for den ældre og arbejdstager. Den transparens, der kendetegner services leveret ud fra en IT-plattform, kan ligeledes gøre op med årtiers kontroltyranni mod offentligt ansatte.

Men det kræver, at disruption kan gøre op med det monopol, som den offentlige sektor har på de serviceydelser af kernevelfærd, som er en realitet i dag. Uden disruption af den offentlige sektor vil vi ikke være i stand til at fremtidssikre den offentlige sektor, hvor der er højere fokus på bureaukratifikling og bedre kernevelfærd til fordel for danske skatteborgere.